

Metodika pro alokaci nákladů a výnosů mezi jednotlivé objednatele dopravy

Použité zkratky

<i>DPMLJ</i>	Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou a.s.
<i>DHČ</i>	další hospodářská činnost
<i>MHD</i>	městská hromadná doprava
<i>SML</i>	statutární město Liberec
<i>SMJ</i>	Statutární město Jablonec nad Nisou
<i>LK</i>	Liberecký kraj
<i>objednatelé</i>	SML, SMJ, LK
<i>Mstkm</i>	místokilometr
<i>NVzkm</i>	nákladový vozokilometr (ujeto vozidly BUS nebo TRAM včetně režijních km)
<i>JŘVzkm</i>	vozokilometr dle jízdních řádů (bez režijních km)

Metodika pro alokaci nákladů a výnosů mezi jednotlivé objednatele dopravy

1. ÚVOD

Příloha této Smlouvy stanovuje metodiku pro nastavení výchozího finančního modelu pro autobusovou a tramvajovou trakci v rámci MHD Liberec. Nedílnou součástí tohoto finančního modelu jsou také postupy alokující přímé či režijní náklady a výnosy i na meziměstskou tramvajovou linku 11 a další hospodářskou činnost. Metodika popsaná v tomto dokumentu umožňuje stanovit závaznou výši kompenzace od objednatelů dopravních výkonů v souladu s platnými legislativními předpisy.

2. PRINCIPY ALOKACE – PŘÍMÁ STŘEDISKA MHD BUS A TRAM

2.1. BUS MHD Liberec - principy alokace přímých středisek BUS do finančního modelu

Náklady evidované na nákladových střediscích autobusové trakce zahrnují veškeré náklady, které přímo souvisí s dopravními výkony autobusové trakce. Součástí těchto nákladů jsou také náklady související s výkony příměstské autobusové dopravy a některé náklady týkající se komerční MHD v Liberci. Výše nákladů související s autobusovou traktí MHD Liberec budou stanoveny pomocí podílu MHD Liberec na celkových Vzkm autobusové trakce, resp. výše nákladů souvisejících s komerční MHD bude stanovena pomocí podílu Vzkm komerční MHD na celkových Vzkm autobusové trakce, resp. výše nákladů souvisejících s příměstskou autobusovou dopravou bude stanovena pomocí podílu Vzkm příměstské autobusové dopravy na celkových Vzkm autobusové trakce.

Tabulka 1: Přehled způsobu alokace přímých nákladových BUS středisek mezi autobusovou a tramvajovou traktí MHD Liberec

Autobusová trakce – dopravní výkony			
Č. NS	Název nákladového střediska	Alokační veličina	Směr alokace
231	BUS – dopravní výkony	NVzkm	MHD BUS Lbc, Komerční MHD BUS Lbc, Náhradní doprava pro MHD TRAM (včetně linky 11).
232	BUS – garáže		
732	BUS – údržba vozidel		

2.2. TRAM MHD Liberec - principy alokace přímých středisek TRAM do finančního modelu

Náklady evidované na přímých nákladových střediscích tramvajové trakce zahrnují náklady, které přímo souvisí s dopravními výkony tramvajové trakce a náklady související s pevnou infrastrukturou tramvajové trakce. Smyslem alokace je rozdělit náklady a výnosy těchto středisek mezi tramvajové linky č. 2,3, 5 a 11. V prvním stupni jsou náklady a výnosy alokovány mezi linky, které jsou celé hrazeny městem Liberec, tj. linky č. 2,3, 5 a společnou linku č. 11 jako celek. Tato alokace je provedena pomocí podílu NVzkm tramvajových linek 2,3, 5 a 11 na celkové výši dopravních výkonů tramvajové trakce.

Alokace nákladů a výnosů souvisejících s provozem tramvajové linky č. 11 mezi jednotlivé objednatele dopravních výkonů této linky, tj. město Liberec, město Jablonec nad Nisou a Liberecký kraj budou provedeny až v závěru alokačních postupů - viz kap. 5.

V případě, kdy jsou v daném roce prováděny opravy na tramvajových tratích a výluky jsou zajišťovány náhradní autobusovou dopravou, jsou náklady autobusové trakce, které souvisejí s výlukami, alokovány na náhradní

výlukové linky (viz tab. č.1). Po vyčíslení nákladů výlukových linek jsou tyto náklady převedeny z trakce BUS do trakce TRAM na příslušné tramvajové linky.

2.2.1. TRAM MHD Liberec - provozní střediska

Tabulka 2: Přehled způsobu alokace přímých nákladových TRAM středisek mezi tramvajové linky 2,3,5,11

Tramvajová trakce – dopravní výkony			
Č. NS	Název nákladového střediska	Alokační veličina	Směr alokace
211	TRAM – dopravní výkony	NVzkm	MHD TRAM 2,3, MHD TRAM 5, MHD TRAM 11.
212	TRAM – vozovna		
712	TRAM – údržba vozidel		

2.2.2. TRAM MHD Liberec - železniční dopravní cesta

Náklady na pevnou dopravní infrastrukturu jsou evidovány na nákladových střediscích č. 41x - TRAM trať a č. 42x - TRAM měnirny dle katastrální příslušnosti daného úseku tramvajové tratě.

V tabulce níže jsou popsána jednotlivá nákladová střediska železniční dopravní cesty TRAM a způsob alokace nákladů těchto středisek na tramvajové linky.

Tabulka 3: Přehled způsobu alokace fixních nákladových středisek tramvajové trakce DPMLJ

Tramvajová trakce – železniční dopravní cesta			
Č. NS	Název nákladového střediska	Specifikace nákladového střediska	Způsob alokace na objednatele
421	TRAM – měnirna Střed	Viadukt - Fügnerova – Lidové sady	Alokace nákladů stf. 421 mezi tram. linky č. 2, 3, 5 a 11 na základě výše podílu součinu počtu spojů linek a jejich délky v daném úseku tramvajové tratě.
422	TRAM – měnirna Hanychov	Viadukt – Hanychov	Alokace nákladů stf. 422 na tram. linky č. 2, 3. Celé středisko 422 je alokováno jen na SML 2,3.
423	TRAM – měnirna Silo Vratislavice	Fügnerova vč. smyčky – Vratislavice výhybna vč. smyčky	Alokace nákladů stf. 423 mezi tram. linky č. 5 a 11 na základě výše podílu počtu spojů linek na celkovém počtu spojů realizovaných na daném úseku tratě.
424	TRAM – měnirna Zelené Údolí	Vratislavice výhybna – Jablonec Tyršovy sady	Alokace střediska 424 jen na linku č. 11.
420	TRAM - sdílené náklady měniren a napájecího vedení	Tramvajové linky č. 2,3,5,11	Stanovení výše nákladů pro tram. linky č. 2, 3, 5 a 11 na základě výše podílu JŘVzkm linek č. 2, 3, 5,11 na celkových JŘVzkm.
411	TRAM trať úseky „Lidové sady – Fügnerova“ + „Viadukt – Hanychov“	Horní Hanychov – Viadukt bez smyčky, Fügnerova bez smyčky – Lidové sady,	Alokace nákladů stf. 411 na tram. linky č. 2, 3. Celé středisko 411 je alokováno jen na linky 2,3.

412	TRAM trať Liberec centrum, úsek Fügnerova – Viadukt	Fügnerova včetně smyčky - Viadukt včetně smyčky	Alokace nákladů stf. 412 mezi tram. linky č. 2, 3, 5 a 11 na základě podílu počtu spojů linek a celkového počtu spojů realizovaných v daném úseku tramvajové tratě.
413	TRAM trať úsek Fügnerova – Vratislavice	Fügnerova bez smyčky – Vratislavice výhybna včetně smyčky	Alokace nákladů stf. 413 mezi tram. linky č. 5 a 11 na základě podílu počtu spojů linek a celkového počtu spojů realizovaných v daném úseku tramvajové tratě.
414	TRAM trať úsek Vratislavice – Jablonec	Vratislavice výhybna bez smyčky – Jablonec Tyršovy sady včetně smyčky	Alokace nákladů stf. 414 na tram. linku č. 11. Celé středisko 414 je alokováno jen na linku 11.
410	TRAM trať – sdílené náklady	Tramvajové linky č. 2,3,5,11	Stanovení výše nákladů pro tram. linky č. 2, 3, 5 a 11 na základě výše podílu JŘVzkm linek č. 2, 3, 5,11 na celkových JŘVzkm.

3. PRINCIPY ALOKACE – STŘEDISKA PROVOZNÍ REŽIE MHD BUS A TRAM

Náklady evidované na nákladových střediscích zabezpečujících režijní činnosti DPMLJ, tj. nákladová střediska provozní, odbytové a správní režie budou alokovány mezi trakce MHD, eventuálně jiné činnosti pomocí kritérií uvedených v následující tabulce.

Tabulka 4: Přehled způsobu alokace režijních nákladových středisek mezi autobusovou a tramvajovou trakci MHD Liberec

Číslo a název nákladového střediska	Alokační veličina	Směr alokace
č. 241 Dispečink MHD, č. 331 Staniční zařízení, č. 341 Odbavovací a informační systém	NVzkm	MHD BUS Liberec MHD TRAM Liberec
č. 243 Jízdní řády	Počet linek MHD Liberec	MHD BUS Liberec MHD TRAM Liberec
č. 240 Vedení řidičů MHD	Hrubé mzdy řidičů MHD Liberec (účty 521)	MHD BUS Liberec MHD TRAM Liberec
č. 102 Přepravní kontrola, č. 141 Zákaznické centrum	Mstkm	MHD BUS Liberec MHD TRAM Liberec
č. 101 Správa DPMLJ, č. 111 Technicko-hospodářská správa DPMLJ, č. 113 Technická údržba, č. 131 Historická tramvaj Bovera, č. 152 Informační technika	Hrubé mzdy zaměstnanců zaúčtované na přímých střediscích včetně vnitropodnikového přeúčtování mezd (syntetické mzdové účty 521, 821, 921)	MHD BUS Liberec (231, 232, 233, 732) MHD TRAM Liberec (211, 212, 311, 342, 712), DHČ Doprava (234 komerční MHD, 604 Linka LBC-Praha, 704 Zájezdy) DHČ mimo dopravu (151 Reklama, 504 Autoškola)

4. PRINCIPY ALOKACE – VÝNOSY Z MHD

Výnosy, respektive tržby z jízdného z MHD, jsou evidovány na středisku č. 141 MHD předprodej, jelikož je nelze průběžně sledovat v členění na trakce. Tyto tržby jsou následně alokovány na jednotlivé trakce a objednatelé tak, že pro každou kombinaci střediska a analytického účtu je jednoznačně stanoven způsob alokace za účelem co nejpřesněji tržby rozdělit a zároveň je každá kombinace střediska a analytického účtu přiřazena do odpovídajícího řádku výkazu dopravce. Dalším střediskem, na které se evidují tržby spojené s MHD, je středisko č. 102 Přepravní kontrola, přičemž princip alokace je totožný jako v případě střediska č. 141.

Tabulka 5: Přehled způsobu alokace tržeb mezi autobusovou a tramvajovou trakci MHD Liberec

Název nákladového střediska	Analytický účet	Alokační veličina	Směr alokace
č. 141 MHD předprodej	602010 Tržby z prodeje služeb – kupóny MHD Lbc	Mstkm V MHD TRAM mezi linky 2,3,5.	MHD BUS Liberec; MHD TRAM 2,3,5
	602019 Tržby za smluvní jízdné		
	602020 Tržby za jízdenky MHD Lbc		
	602022 Tržby za jízdné IDOL – fakturace ČSAD SVT		
	602024 Relační jízdné Lbc-Jab	Alokováno jen na TRAM linku 11.	TRAM 11
	648121 Protarifovací ztráta (od LK za dopad IDOL na MHD Liberec)	Mstkm Netýká se linky TRAM 11.	MHD BUS Liberec; MHD TRAM 2,3,5
	648160 Kompenzace slev MD ČR pro MHD BUS Lbc	Alokováno jen do MHD BUS, bez BUS náhradní dopravy pro tramvaje. Tramvají se kompenzace netýkají!	MHD BUS Liberec
č. 102 Přepravní kontrola	648162 Kompenzace slev MD ČR pro TRAM linku 11	Alokováno jen na TRAM linku 11.	TRAM 11
	602020 Tržby za jízdenky MHD Lbc	Mstkm	MHD BUS Liberec; MHD TRAM 2,3,5
	602040 Tržby z přepravní kontroly	Mstkm	MHD BUS Liberec; TRAM 2,3,5,11
	644010 Zaplacené smluvní pokuty a úroky z prodlení		
	648040 Výnosy – úhrady poplatků		

Poznámka: Tabulka neobsahuje absolutní výčet veškerých nákladových středisek a analytických účtů, na kterých jsou alokovány výnosy, respektive tržby, jedná se pouze o ilustrativní přehled položek.

5. PRINCIP STANOVENÍ VÝŠE KOMPENZACE OD OBJEDNATELŮ VEŘEJNÉ DOPRAVY

5.1. DEFINICE KOMPENZACE NÁKLADŮ DOPRAVCE VEŘEJNÉ SLUŽBY

Výše kompenzace od objednatelů bude stanovena v souladu s vyhláškou Ministerstva dopravy č. 296/2010 Sb. o postupech pro sestavení finančního modelu a určení maximální výše kompenzace.

Dle vyhlášky 296/2010 Sb. je kompenzace nákladů dopravce definována jako rozdíl nákladů mínus výnosy plus čistý příjem dopravce. Celková roční výše vyplacených kompenzací nesmí přesáhnout částku, v jejímž důsledku by podíl čistého příjmu k provozním aktivům převýšil maximální dovolenou míru výnosu na kapitál, tj. 7,5 % ročně z provozních aktiv. Finanční model provozních aktiv je uveden v příloze č. 7. Smlouvy.

5.2. STANOVENÍ KOMPENZACE PŘI ZMĚNĚ OBJEDNANÉHO DOPRAVNÍHO VÝKONU

Pokud se skutečné náklady nebo skutečné výnosy odchýlí od výchozích nákladů nebo výchozích výnosů, bude objednatel posouzena oprávněnost, ekonomická odůvodněnost a předvídatelnost těchto odchylek z hlediska hospodárnosti provozu DPMLJ a za předpokladu odůvodnitelnosti a nepředvídatelnosti výše těchto odchylek přistoupí objednatel ke změně výše kompenzace nákladů dopravce.

Za účelem posouzení oprávněnosti odchylek mezi skutečnými náklady a výchozími náklady způsobených z důvodu změn ve výši odebraných dopravních výkonů bude základní kompenzace dopravce korigována Doplnkovou cenou dopravního výkonu, eventuálně Cenou úspory.

Pro účely stanovení Doplnkové ceny a Ceny úspory jsou náklady související se zajištěním dopravních výkonů kategorizovány dle jejich fixnosti, resp. variability. Kategorizace těchto nákladů je vytvořena přímo ve finančním modelu.

Fixní náklady budou hrazeny objednateli ve výši výchozích fixních nákladů, a to bez ohledu na výši odebraných výkonů. Variabilní náklady budou hrazeny objednateli na bázi přepočtených výchozích variabilních nákladů.

5.3. DALŠÍ HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

DPMLJ do výnosů veřejné dopravy může zahrnout i zisk z další hospodářské činnosti (výnosy DHČ mínus náklady DHČ) snížený o úhradu neoprávněných nákladů veřejné dopravy a o zisk společnosti určený k rozdělení valnou hromadou společnosti. Snížení zisku DHČ nelze provést do záporných hodnot! Alokace zisku z DHČ bude provedena jen mezi MHD BUS Lbc a MHD TRAM 2,3,5, kritériem alokace mezi trakcemi jsou JŘVzkm.

Neoprávněné náklady veřejné dopravy jsou obecně uváděny v Cenových věstnících ministerstva financí, které obsahují „Výměr MF, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami“ (např. CV č. 16/2019, str. 6 a 7). Některé neoprávněné náklady ve veřejné dopravě jsou dále upřesněny vyhláškou Ministerstva dopravy č. 296/2010 Sb., §4.

Pro potřeby této smlouvy jsou náklady uvedené ve vyhl. 296/2010, §4, odst.1, písm. b) až i) považovány za oprávněné; §4, odst. 2 nebude použit.

Neoprávněné náklady nebudou ve výpočtu kompenzace obsaženy.

Pokud v průběhu platnosti této smlouvy nastane po změně legislativy situace, že by výše neoprávněných nákladů mohla přesáhnout zisk z další hospodářské činnosti, musí dopravce neodkladně provést opatření ke snížení neoprávněných nákladů a nebo pokud snížení neoprávněných nákladů dopravcem nebude možné, musí dopravce novou situaci neodkladně řešit v součinnosti s objednatel veřejné dopravy.

6. KOMPENZACE NÁKLADŮ DOPRAVCE NA MEZIMĚSTSKÉ TRAMVAJOVÉ LINCE 11

Výše popsané postupy obsahují alokace nákladů a výnosů na meziměstskou tramvajovou linku 11 jako celek.

Objednatelé linky 11 se dohodli, že stanovení kompenzace pro tramvajovou linku č. 11 od jednotlivých objednatelů bude vycházet z principů Memoranda o spolupráci objednatelů při zajištění dopravní obslužnosti tramvajovou dopravou mezi statutárními městy Liberec a Jablonec nad Nisou. Dopravce v souladu

s alokačními pravidly stanoví saldo nákladů, výnosů a čistého příjmu připadajících na celou linku č. 11. Alokace salda mezi objednatel (SML a SMJ) a Liberecký kraj bude provedena procentuálním poměrem (50:33:17), přičemž podíl 50 % náleží SML, 33 % náleží LK a 17 % náleží SMJ. Dále strany berou na vědomí, že Liberecký kraj, jako přispěvatel, poskytne finanční prostředky v minimální výši 25 mil. Kč, tak jak se zavázal v Memorandu. Smluvní strany berou na vědomí, že uvedená výše příspěvku Libereckého kraje nemusí být hodnotově v souladu se stanoveným podílem 33 %. V tomto případě Objednatelé SML a SMJ souhlasí, aby dopravce navýšil kompenzaci ze strany Objednatelů o 50 % vzniklého rozdílu mezi 33 % a skutečným příspěvkem Libereckého kraje.